

FOGLALAT: Magyar- és Erdélyország (kinevezések 's előléptetések; Bereg és Bihar megye tisztválasztása; országgyűlési munkálatok Erdélyben; a' pesti nemz. színház-építési előhaladta; szomorú esemény a' teréziai lovag-akademiában; b. Sina folyamodása a' hidépítési orsz. küldöttséghez; magy. tud. társ.) Portugália új minisztérium alapult; polit. viszonyok; az ó minisztérium diadalma; miguelpárti hírlemény. Spanyolország (nyugtalanág; a' királyné válasza a' corteshez a' fölterjesztett új alkotmány iránt; ennek kiguyoltatása; hadi hírek; Meer báró győzelme a' carlosiakon 's a' t.) Anglia (felső 's alsóházi viták; London-derry szóba hozza a' spanyol ügyet 's a' t. a' király egészségi állapotja 's t.) Franciaország (a' marsmezői szerencsétlen esetek részletei 's a' t.) Oroszország. Amerika. Eleggír. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavízjárás. Lotto.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. kir. felsége f. h. 13ki határozatában, az erd. kir. udv. kancellariánál, elhunyt Hodor Lajos helyébe levéltár-'s lajstromzói hivatal igazgatójává, 's egyszersmind erdélyi rangbecsnökké (taxator) Karós Antal udv. titoknokot nevezni méltóztatott. A' cs. kir. alsó ausztriai feljebbviteli törvényszékhez magyar nyelv tolmácsinak Zöld Lajos 's Marovsky József h. ügyvédek választottak.

A' m. kir. udv. kanra Huszka János ipolysági sópajtaórt ugyanazon hivatalban Selmezcze, helyébe pedig Szilágyi Mihály tárkányi sópajtaórt; továbbá, Zorenberg Antal b. tokaji díjtalan gyakornokot tárkányi sópajtaórré; Puchlin József dunavecsei sópajtaórt földvári sópajtaórré; 's ennek helyére Furcsik Antal ungvári díjtalan gyakornokot alkalmazá.

Beregben B. Perényi Gábor főispáni helytartó elnöksége alatt f. é. jun. 24kén tartatott megyei tisztválasztás következő tisztikart alakított: alispán, 1ső ludányi Bay György; 2dik vásáros-naményi Eötvös Tamás. Főjegyző: Komlósy Károly; al: 1ső Péchy Pál, 2ik Bay Ferencz. Levéltárnok: Hác István; adószedők: fő, Gecsey György — hadi: Buday István — házi al: Nánási Menyhért 's Péchy János. Számvevő: Bósz János; ügyészek: fő, Bay Ignác; al, 1ső Román Ferencz, 2ik Vass Antal; tisztel. Gorzó Tódor, Horváth Aloiz, Szekerka János 's Landor Lajos; pertárnok: Gulácsy István. Szolgabírák. a) Tiszaháti járásban; fő: Bay Gábor; al: Hunyady András; 's Vitkay Imre; esk. Mező Bertalan, Szarka József 's Dancs Lajos. b) Kaszonyi jár: fő szb. Uray Pál; al: Uszkay György; esk: Tarnóczy György 's Landor József. c) Munkási jár. fő szb. Leszkay Ignác; al: Bósz Károly; esk. Bényei László. d) Felvidéki jár. fő szolgab. Buday Károly; al: Jobszty Ferencz 's Komlósy Ferdinánd; esküttek: Horváth Antal, Gorzó János 's Galgóczy Pál. Orvosok, mérnökök, és biztosok a' várnagygyal együtt ugyanazok most is, kik eddig.

Nagyvárad, június 24kén. Bihar megye főispáni helyettes Lónyai János úr elnöksége alatt június 21kétől 23kákig, tartá tisztújítási gyűlését. — Első alispánnak Tisza Lajos, ki 1832ben megegyező sziv 's ajakkal rá bizott ugyane' hivatalát, később körülményei miatt letevé; most szavazatok' többségével 22kén este megválasztaték. A' többi tisztviselő, fölkiáltás által lett; és pedig másodalispán: Beliczay Miksa. Fizetéses táblabírák: Vidovich Mihály, Vinkler István Bölöni, László 's Besenyei László. Főjegyző: Toperczer Odón. Aljegyzők: 1ső ifjabb Miskolczy Lajos; 2ik Szölösy Ferencz; 3ik Molnár Ferencz. Fő-ügyvéd: Porubszky István. Alügyvédek. 1ső Boros Lajos; 2ik Nagy Samu. Középponti szolgabíró: Szaecsvay György. Házi fő adószedő: Hrabovszky Albert. — Hádi fő adószedő: Géczy József. Nagyvárad i járásban: Főszolgabíró: Szentiványi Lajos. Alszolgabírák: Szerdahelyi Imre, Tokody István és Stepanovics Lajos. — Esküttek: Lakatos Imre, Péchy György, Beliczay Ferencz, Hankovics György. — Adószedő: Szilágyi Imre. — Sárreői járásban: fő szolgabíró: Kiss Károly; al szolgabíró: Simonfi Ferencz 's Miskolczy Károly, első alszolgabírónak fő bírói ranggal neveztetvén, e' hivatalt megköszöné. — Esküttek: Szentgyörgyi Elek, Csífy László 's Olasz Dénes. — Adószedő: Budaházy Zsigmond. — Érmelléki járásban: főszolgabíró: Bernáth József. — Alszolgabírák: Lakatos Aloiz, Miskolczy Imre 's Fráter Albert. — Esküttek: Beregszászy Antal, ifjabb Fráter József, Dömsödy Ferencz 's Végh György. Adószedő, Darvay Lajos. — Szalontai járásban: Főszolgabíró: Sánta György. Alszolgabírák: Kovács Imre, Anbrus János és Sisáry Lajos. — Esküttek: Lestyán Károly, Fónad László, Honapi Ferencz, 's Ónody Gábor. Adószedő: Stépán István. — Belényesi járásban: Főszolgabíró: Tokody Imre. Alszolgabírák: Vincze Péter, 's Jakabfy Joachim. Esküttek: Fándly László, Kovács György 's Mág Emmánuel. Adószedő: Mittermüller Sándor. — Orvosok, mérnökök, biztosok, hivatalukban szokás szerint, megerősítettek. Megyei hadnagynak még tavaly helyettesült: Jedlicska Károly.

N. Szebenben, jun. 16kán a' hódolati oklevelet kísérendő 's még két más fölrás aláíratván, három nemzeti pöcsét alatt, e' czélbul a' RRék által nevezett küldöttség kezeibe nyujtaték, a' királyi teljes hatalmu országgyűlési biztosnak átadatásul, mit a' küldöttség másnap (17én) véghez is vive, miglen ugyanazon napi ülésben a' RRék a' kincstárnoki hivatalra következőket választának jelöltekül a' katolikusokbul: Kornis János gr. kir. kormányzékai alelnököt; Gerliczy Fülöp udv. tanácsnokot; 's Bánffy József gr. nyugalmazott kormányzékai tanácsnokot. Helv. vallásuakból: Bethlen János gr. kir. meghívottat; Rhédei Adám gr. királyi táblai elnököt, 's Ugron István országgyűlési követet. Agostaiakbul: Bedeus József udv. tanácsnokot;

Conrad Endre kormányzékai tanácsnokot 's Bruckenthal József b. kir. fő országbiztos. Unitáriusokbul; Szentiványi Dániel kir. táblai közbíró; Augusztinovic Pál kormányzékai tanácsnokot; 's Daniel Elek főispánt. —

N. Szebenben f. h. 19, 20 's 21ki országos üléseken a' sarkalatos hivatalokra választást folytatták a' RRék. A' szótöbbséget nyert jelöltek nevei ezek: Tartományi kancellárságra 19kén, katolikusokbul: Lázár László gr., tartományi kancellár; Gál László, kormányzékai tanácsnok; 's Barcsay János, kir. hivatalos. Helv. vallásuakbul: Kemény Ferencz b., országgyűlési követ; Bánffy László b., orsz. köv., 's Degenfeld Otto gróf. Agostaiakbul: Conrad Endre, kormányzékai tanácsnok; Bedeus József, udv. tanácsnok; 's Rosenfeld János Mihály, kincstári tanácsnok. Unitáriusokbul: Sala Samuel, kir. táblai ítélőmester; Augusztinovic Pál, kormányzékai tanácsnok; és Szentivány Dániel, kir. táblai közbíró. — 20kán kir. fő országbiztos hivatalra, katolikusokbul: Béli György gr., kincstári tanácsnok; Nopcsa László, főispán; 's Gál László, kormányzékai tanácsnok. Helv. vallásuakbul: Bánffy László b., orsz. követ; Kemény Ferencz b., orsz. követ; 's Bethlen János gr., kir. hivatalos. Agostaiakbul: Conrad Endre, kormányzékai tanácsnok; Rosenfeld János Mihály, kinc. tan.; 's Bedeus József, udv. tanácsnok. Unitáriusokbul: Sala Mihály; kormányzékai titoknok; Daniel Elek, főispán; 's Pálfi Elek, al-királybíró. 21én számvevő elnökségre, katolikusokbul, Nemes János gr., fő királybíró; Bánffy József gr., nyugal. kormányzékai tan.; 's Béli György gr. kinc. tan. — Helv. vallásuakbul: Bánffy László b., Kemény Ferencz b., 's Ugron István, országgyűlési követek. Agostaiakbul: Bruckenthal József b., fő országbiztos; Regius János beszterczei székbiro; 's Bertleff Mihály, kormányzékai titoknok. Unitáriusokbul: Augusztinovic Pál, kormányzékai tan.; Maurer Károly, kir. táblai közbíró; 's Daniel Elek, főispán. — Erd. H.

KÜLÖNFÉLE. Nemzeti színházunk belső rendezésén erősen dolgoznak; a' vas erőművek is megérkeztek már, melyeket Keglevich Miklós gr. sziveskedék szilvási hámorában készíttetni; 's műértők állítása szerint, e' vas olly tiszta 's hibátlan öntetű, hogy Europa bármely hámorában sem találhatni jobbat, annyival is inkább, mivel vágásra 's furásra egyenlőn használható. Mig egyfelől színházunk közelgő bevégeztén örvendünk, másfelől új örömrre gerjeszt egy újabb régi ohajtás valósulása, t. i. a' nemzeti Muzeum-építés, melyet f. é. jul. 1jén kezdendnek meg. Fülöpszálláson e' h. 19én reggeli 1 's 9, délutáni 4, 's esti 9órákor, nyugotrul kelet felé terjedő, igen érezhető hullámzó földingás nem csekély mértékben rezzenté meg a' vész-rettegő lakosokat. Richter Aloiz a' jászói 's leleszi prépost, mint a' kassai tud. kerület főigazgatója, a' kegyes iskolák s. ujhelyi gymnasiumát hivatalosan jun. 16kán meglátogatván, minden osztályban a' rendszeres tanulmányok minden ágából több ifjat szoros vizsgálat alá vett, 's mind a' buzgó tanítók, mind tanulóknak tapasztalt igyekezetén tett dicséretes megelégtültenek nyilvánítása után örömteljes tisztelgések közt más tanító intézetek szemléletére távozott, de a' szegényebb szorgalmas tanulóknak számára hagyott segedelemmel bőkezűségének is szép emléket hagyá S. ujhely Athenaeumában.

Legközelebb mult hetekben egy a' teréziai lovag Akademiában történt igen szomorú esemény nagy mértékben magára voná Bécs lakosi figyelmét. Ekkor ugyanis ez intézetben, melyet az epegöres 's náhbahurulláz szerencsésen elmellőze, több növendéket 's papot rögtön már első megjelentekor veszélyes bélyegű járvány gyomorláz, levert lábárul, 's két hét alatt a' növendékek fele 's hét pap küszködék dühe ellen. Mindjárt a' betegség első megjelentekor mindent elköve az intézet gondviselősége czélszerű orvosi rendelmények által a' baj-elhárításra 's okai felfödözésére. A' betegeket egy előbbi császári mulató-kastély szellős tág teremibe szállíták, mennyire csak lehet, távol egymástól; miután pedig azon betegek száma, kiket rokonik saját lakásukra nem vivének, igen nagyra növekvék, 's a' láz az idegrendszer megtámodása által igen veszélyes alakot öltött, az alsó ausztriai kormányzékai elnökség, költséget nem kimélve, az alsó ausztriai főorvost több segéddel az intézetbe küldé, kik, segítve az intézet orvosától, telhető szorgalommal törekvének kikutatni a' baleset okát. Midőn végre az ideglázban sinylők nagy száma veszélyes ragály-kifejléssel ijeszte, Este Max. fhg badeni palotáját minden butorostul, 's királyunk ó föls. szinte egy badeni épületét átengedé a' betegeknek. Az intézetben ápolt 82beteg közül eddig hét halt meg, 's köztük mellbetegségben kettő. A' rokoniknál ápolt 17 beteg közül pedig három lón az idegláz áldozatja. Szoros vizsgálat után, az orvosi küldöttség hivatalos tudósítása szerint, nem lég ártalmassága, ételek minősége 's réz főzödényekből fejtett mérge-anyag, mint az Allg. Zeitung mondja, hanem

a' kulviz megromlása okozó a' szomorító betegségeket. Megromlott pedig a' kutviz a' közelében levő ganéj-csatornában kifejtett ártalmas légtől, mely a' számos esőzés által porhanyult keskeny földrétegen átszivárgott a' vízbe. E' körülményt egyéb hittel erősített, adatokon kívül még az is valóítja, hogy csak azon papok betegültek meg, kik kútvizet ittak, a' borivóknak ellenben semmi bajuk sem lett. Már czélszerű rendeletek vannak a' baj gyökeres elhárítására; a' növényeket pedig, mivel kénfűrdőket kell használniok, szétosztaták, 's aug. vége felé fogják velük pótolni az ekint elmulasztott ideit tanulmányokat, hogy a' gyászos eset miatt hátramaradást ne szenvedjenek.

A' hidépítési országos küldöttség előbbi lapjainkban közölt munkálainak bővebb fölvilágosításul adjuk itt b. Sinának ugyanazon orsz. küldöttséghez intézett 's a' Jelenkor 50ik számában látható jegyzőkönyvi kivonatban többször érintett folyamodását is.

Fenséges cs. kir. főg. orsz. nádora 's főméltóságú országos küldöttség! A' legközelebbi országgyűlésen hozott 26ik törv. cikkelynek és annak folytában munkálkozó kisebb küldöttség elnöksége által Buda 's Pest közt építendő álló hid iránt közölt felszólításnak következtében én alulírt elhatározván magamat e' merényt egy velem szövetkezendő társasággal egyetemben elvállalni, szerencsém van e' tárgybani nézetemet 's azokon alapuló előleges javaslatimat cs. kir. fenséged 's a' főg. országos küldöttségnek következőleg adnom elő: Erett megfontolás és bővebb adatok szerzése után meggyőződtem, hogy Buda 's Pest két testvér város partjaf' összekapcsoltatásának sem technikai, sem pénzbeli tekintetben lehetetlenség nem áll útjában, de egyszersmind annak létesítése oly rendkívüli nehézségekkel 's oly nagy pénz-közköztatással van egybekötve, hogy ezek mind a' fő ország igazgatás, mind mások részéről is, kiket a' vállalat előmozdítása illet, vagy kik az által különösen érdekelyék, hasonlóképp rendkívüli kedvezéseket tesznek föl, melyek reményelhető nélkül senki ily tetemes és költséges vállalatba okosan nem bocsájközhatnék. Meggyőződésem szerint a' közlekedési eszköz létesíthetése, szoros megítélése 's megállapításához, továbbá annak minemű 's milyenségének, valamint nem különben felállítása helyének meghatározásához tartozó előmunkák' tételét 's vezérlését, úgy szinté maga a' fő munka végrehajtásának technikai részét is egyedül oly mértőkre kell bízni, kiknek alkalmuk volt elméleti ismereteiket gyakorlatban is helyesnek mutatniok, és kik a' vízépítéssel körében valami tökéletesen sikerült már valósággallétre is hoztak. Ama' körülményről fogva azonban, mi szerint ily művészek csupán Angol, Franciaország, vagy Amerikában lehetők, 's illyeseket Magyarországra utazásra, itt az előkészületek' tételé végett hosszabb ideig tartozkodásra, 's annak idejében magának a' munkának vezérlésére egyedül nagy jutalmak' biztosítása indíthatna: Ez irányt, valamint a' megkívántó költségekre nézve is bővebb részleteket; habár csak közelítőlegis szolgáltatnom, egy nem különben a' megbízandó technikus névszerint kijelentem mind addig lehetetlen, fens. főg. 's főg. ország. küldöttség, míg némi biztossággal nem számolhatok arra, hogy en mások fölött elsősegget nyerhetni és cs. k. fenséged 's a' felhatalmazott orsz. küldöttséggel az ügy' velejére nézve törvényes egységre juthatni fogok. Innen azonban előleges egyezkedés szüksége tetszik ki, 's azért bátorodom cs. kir. fenségednek 's a' főg. ország. küldöttségnek ezennel némely általános pontokat hozni javaslatba, melyeket előbb megállapítani kívánék, hogy sem a' fen említett előnyomozások 's előkészületekbe bocsátkozni, 's az egész munka' részletét cs. k. fens. 's a' főg. ország. küldöttségnek előterjeszteni fogom; ugyanis 10r ígérem, hogy én Buda és Pest városai közt a' meghívandó illető hozzáértők által kinyomozandó 's tartosnak és megfelelőnek kijelentendő mód 's minőség szerint a' két testvér város helybeli érdekeit szüntegy, miat a' kereskedés' kívánatait tekintetbe véve, állandó közlekedést fogok létesíteni. 2or Kötelezem magamat Buda 's Pest városainak illendő, a' méltány elvei szerint, 's a' helybeli viszonyok' tekintetbe vétele mellett kitundandó 's megállapítandó kármentesítést adni. 3. Buda 's Pest városainak minden rendkívüli vizáradás-veszélytől biztosítása végett a' két városhoz tartozó Dunapartokat czélirányos töltésekkel óvandom. 4. Kötelezem magamat a' megszabandó kiváltsági évek' elfolyta után a' felállítandó közlekedési eszközt legjobb állapotban általadni; azon ideig pedig általam benyújtandó jegyzék szerint egy tartalék-pénz-alapot, a' főország igazgatásnak akármikor kimutatandót, alkotni 's világosságban tartani, mellyel fogva az netaláni nagyobb megrongáltatás' esetére is szakadatlan haszonvehető állapotban tartathassék. 5. A' kibocsátandó részvények' számát előre meg nem határozhatom ugyan, de szándékom darabját 500 pftjával adni ki, és kötelezem magamat ezennel, legalább egy harmadát azoknak és pedig felében Buda 's Pest két városa, más felében Magyarország többi lakosai számára tetszés szerinti részesülés végett 6. hónapig szabad vásárolhatásul hagyni, melly határidő multával azok saját rendelkezésem alá esnének vissza. Mind ezen oly tetemes kötelezettségimért a' következő feltételeket kérem: 1. ször hogy én a' velem szövetkezendő Társasággal együtt az (A alatti jegyzék szerint mindentől, ki a' felállítandó közlekedési eszközt használandja, vámot szedhessek, e' vámjegyzéket azonban, ha jónak látom, alább szállíthassam. 2. hogy nekem a' fő országigazgatás és az illető hatóságok részéről a' törvénynek kiki által megtartathatása végett szükséges minden segéd ingyen adassék. 3. hogy az országglás a' felállítandó közlekedési eszköz mindenkor szabad használatáért egyszer mindigre általán véve 300.000 pftot adjon; ezen egész summa helyett azonban a' budaparton a' vízváros kezdeténél az uton felül és alul fekvő 's az ide zárt rajzbul látható országos raktárokat, az egész helyzet szabad, mindazáltal a' szükséges 's kényelmes járás kelés sérelme nélkül, használása jogával együtt 150.000 pftba számítva nekem tulajdon gyanánt átengedje, a' többi 150.000 pftot pedig kész pénzben fizesse ki. 4. hogy sem hajó, komp, vagy csónak, sem gozhajó a' két város és Ó-Buda koronai mezőváros határaiban egyik partrul a' másakra átszállítási pénzért jární előleges megegyezésem nélkül ne engedtessek. 5. hogy mind azon telkeknek, mellyek most a' Duna medrében rendszerint vizállásnál fődve rejteznek, a' két part' feltöltése által azonban szárazzá lennének, méltányosan meghatározandó értéke nekem az illető városok által megtérítessék, vagy magok a' telkek a' részvényes társaságnak tulajdonul engedtessek által, és 6or: hogy az általam alkotandó részvényes társaság a' hid-vámot az 150 pont' értelmé szerint 100 évig szedhesse, és nekem ez iránt a' 100 évre szó-

ló, 's részvényes társaságra ruházható kirekesztő kiváltság adassék.

Midőn tehát cs. k. Fenségedet 's a' főg. országos Küldöttséget alázattal kérésem, hogy ezen a' vállalat fontosságához szabott engedélyeket mindenek előtt egyesén jóváhagyni méltóztatnának, minek megtörténtével én azután igyekezném minden e' tárgy létesítéséhez közelebbiről tartozó részleteket cs. k. Fenséged 's a' főg. országos Küldöttségnek hova hamarabb elibe terjeszteni: egyszersmind szerencsém van kinyilatkoztatni, hogy én a' mennyire az elszámolt kedvezéseket megnyerhetem, ezen Nemzeti Munka' felállítására 's valóitására iránti hazafiai buzgalmam újabb bizonyosságul, mindent a' munka' lehetősége, 's mimódoni létesíthetése kitudására, a' megkívántó tervek 's rajzok, nem különben az egész építést illető számolások 's költségvetéseknek elkészítésére szükséges kiadásokat, úgy szinté az általam e' végre meghívandó kül 's belföldi technikusok ideigleni jutalmazását, uti 's elemi-költségeit kész vagyok sajátombul viselni, 's az ahoz megkívántó pénzt előállítani, mire nézve magamat egyszersmind lekötöm, hogy azon noha előre fel nem tehető, de még is lehetséges esetre, ha azon mértők' itéleté szerint Buda 's Pest állandó egybekapcsoltatásuk a' törvényhozóság által tett intézkedésnél fogva teljességgel nem lenne valósítható, 's ez e'képen erőmet felülmúlva, azon előleges költségekre fordított summa' egyik felét a' Hazának áldozatul ajánlanom, és csak másik felének megtérítésére fogok számot tartani. Mik után alázatos javaslatom 's ajánkozásom kegyes méltatását 's tekintetbe vételét ohajtva várván, mely tisztelettel maradok cs. k. Főhercegséged 's a' főg. országos Küldöttségnek Bécs, máj. 3. 1837. alázatos szolgája Hódosi és Kizdjai b. Sina György sk.

Az egész ügy részletesb körülményeiről, minden adataival együtt, bővebben értesülhetni az e' napokban Heckenast Gusztáv könyvtárosnál hiteles alakban megjelenendő jegyzőkönyvi nyomtatványbul.

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁGNAK JUN. 12kén tartott kisgyűlésében mutatott be: I. A' nógádi nemzeti intézet' részéről a' kézirattár' számára Kubinyi Ferencz táblabíró' előterjesztése a' porosz népnevelés és elemi oktatásról. II. Egy a' Tudománytar' számára beküldött philosophiai dolgozat, 's egy, külön nyomtatás végett beadott mathematicai, valamint egy szép literaturai munka is, mellyek illető osztálybeli tagoknak adtak ki vizsgálat végett. III. Egy gazdasági értekezés, küldőjének visszaadott. IV. A' könyvtár' következő szerzők nevelték legújabb munkáikkal: a) Sarvári Ferencz: világosító és rendszeres előadása az 1836ki úrbéri törvényeknek, Pest, 1837. b) Perlaky Dávid: történeti adatok költsézetitoldalékkal, Pest, 1837. c) Nagyajtai Kovács István: Erdélyország történeti' tára. 156 kötet. Kolozsvár, 1837. d) Guzmics Izidor: Egyháztár, 9d. füz. és Job' könyve. Pest 1837. e) Pusztay Sándor: Soteria Josephi Palatini Pozsony 1837. f) Romy Károly: Lehrbuch der Oeconomie, 2 kötet. Bécs 1808. — Anleitung zum Bierbrauen, Bécs, 1826. — Újonnai fölfedezett módja a' loéltetésnek, Kassa, 1835. magyarul esnémetül. — Biblische Perlen von Kornfeld, mit einer Vorrede von Dr. Romy. 1826. Ezekon kívül az utolsó még a' következőket küldte: Bod Péter, szentírás értelmére vezérlő Lexicon, 1743. Pfähler, jus georgicum hungariae, Bécs 1820, és Vaterländische Blätter 1811—12—18. 6 kötet

Magyar tudós társaság. Perlaky Dávid bezi ev. predik. superintend. jegyző 's táblabíró, a' m. academia' alaptökeje' nevelésére legújabb irományból: Történeti adatok, költsézetitoldalékkal (Pest, 1837. s. r. 80 lap) ötvenpéldányt küdött alulírthoz. Arulataknak ezek az academia' központi könyvtárosánál Eggenberger Józsefnél. Ára egy példánynak 20 kr. pengő Pesten jun. 30kán. 1837. Dr. Schedel Ferencz m. k. titoknok.

PORTUGÁLIA.

Lissaboni tudósítások szerint f. h. Grul, végre csakugyan sikerült a' ministeralakítás, mellynek azonban nem ígérhetni állandóságot. Sa da Bandeira 's baráti megnyerék, mit kívántak, hogy Diaz d' Oliveira legyen ministerelnök 's a' bel és egyházi ügyek ministere, Bobeda osztályos tábornok had- 's ideiglenes gyarmat-minister; d. Castro Pereira de Mesquita, külügyminister, végre d. Joao d' Oliveira pénzügyminister. Az igazság - ministeri tárca még nem volt átadva senkinek, midőn a' többi kinevezés történt, f. h. Ijén; úgy hiszik azonban, hogy ez Duarte Leitának van szánya. — A' cortes f. h. 3iki ülésében indítványba hozák: hatalmaztassék föl a' kormány a' nemzet java 's a' közhitel fontartása tekintetéből a' lehető legjobb módon 150.000 font sterlinget kölcsön venni. Erre a' ministerelnök 's a' cortes elnöke is kimondá helyeslő véleményét, 's Diaz d' Oliveira azon nyilatkozattal végzé, hogy ő társával együtt irásba foglalt előterjesztést nyujtand be a' cortesnek az új kormányzásban követendő elvek iránt, mi szerint a' mult évi sept. 9ikén kikialtott alkotmány szerű újítás, törvényes szabadság, előhaladás és gazdálkodás, rend és állandóság védelmét 's fontartását ígéri. Mint mondják, az új ministerség egyik első rendszabálya az utolsó vámjegyzék eltörlesztése, vagy, mások szerint, esztendeig tartó fölfüggesztése lesz.

A' M. Chronicle tudósítása szerint Lissabonbul, elhalasztá a' királyné szándékolt cintra kirándulását, 's mint hiszik, épen nem is fog oda menni. Ennek fő oka, mint mondják, a' miguel-pártiak által költött azon hír, hogy Dona Maria terhessége csupa koholmány, 's Cintra van a' esel-játék színhelyeül választva e' gyermekágyi betegségre nézve, melly alkalommal ál thron-örökös akartak becsusztatni.

SPANYOLORSZÁG.

A' Mémorial Bordelais szerint a' Spanyolországbul érkező tudósítások napról napra nyugtalanítóbbak. Ha egy — Oleronban f. h. Grul költ levélnek bízhatni: Barcelonában újabb zavargás történt, mellynek következtében a' republicanus párt ismét helyre állítá ön alakította juntáját, a' kormány érdekét 's tekintetét fontartani szándékolt kormányzót pedig meggyilkolá, 's holt tetemét az utcákon hurcolá. A' zenebona közt, ugymond e' levél, több carlos-

párti személy
só hir elindu
te sok más
eszközök el
rútnak mon
's csak nagy
fegyverzeni.
többfele san
nélfogva Pa
Köv
változtatási
teshez. Szü
a' cortes áll
dött alkotmá
annak idejéb
tám, hogy t
alakban ismé
fejézté azt b
sülve találó
zék a' corte
közasmódjáb
hogy kész
a' legszabad
által határoz
és szükségk
spanyolok sz
fogadom. A'
Alig
új alkotmán
publicanusol
1822iki els
n'nek csuf
mány idejéb
lasztástörvé
választójnak
tások szerin
kívül, egész
nyi hasznob
ne. 1500 r
házbérre,
a' tudósító,
hivott tanác
megjelenhe
tományok
annyira elk
hogy ujra
egészen es
ellenség, c
nem paran
ministernek
tudott mag
mokban vol
mellyet na
rebesgetik
tand közre
kellend szá
Ez ugyan
Ba
Tragoban
tero f. h. 1
nak táborn
Ba
hadsereg
e' tábornok
órai csata
christinók
auxba érk
irányban
ig folyvas
szal 's h
e' tudósi
tandónak
jaiban lét
M
vidéken,
falunál t
veszténe
donitnak
a' carlosi
Pastor t
Barcelon
támodja
Pastorh
Tristany
azt fele
16ikán
jesztie

párti személyt megöltek, 's a' csend és nyugalom még az utolsó hír elindultakor sem volt helyre állítva. Egyéb tudósítások szinte sok más forrongásról tesznek említést, melyekre az egyházi eszközök eladásának kibírdetése szolgáltatja okot. Különösen ingerültnék mondják Almagro lakosait. Leonban katonalázadás ütött ki, 's csak nagy ügyvel bajjal lehet a' féktelenkedő zászlóaljot lefegyverzeni. Hasonlag nyugtalanok a' francia segídsereg is, többféle sanyargása 's élelem és ruházatbeli szűkölsége miatt; ennélfogva Pampeleunába helyezték át, ottani örökös végett.

Következő a' királyné által az elibe terjesztett alkotmányváltóztatási munkálatok iránt a' corteshez bocsátott válasz: „A' corteshez. Színtolly nagy méltánnyal mint megelégtüléssel fogadám a' cortes által hozzám intézett üzenetet, 's néztem által a' vele küldött alkotmány leiratát. Noha én e' munka alapját 's vázlatát már annak idejében vizsgálat alá vettem, 's ennélfogva már akkor is tudatam, hogy tartalmával általánosan megelégszem; de most ez új alakban ismét 's tartósabban vizsgálám, mennyire tökéletesíté 's mint fejezé azt be a' cortes; 's minthogy abban minden reményt teljesülve találok, melyet mint királyné 's anya olly igazságosan helyezék a' cortes hazafiságába, bölcsességébe 's törvényszerű gondolkozásmódjába: rendkívüli örömemre szolgál a' cortessel tudathatni, hogy kész vagyok, leányom a' királyné nevében, ünnepélyesen, a' leghabzadabb 's kinszeritlenebb módon megesküdni, hogy a' cortes által határozott amaz alaptörvényeket, melyekben a' korona üdvös és szükségképi tekintetét nem kevesebé vették figyelembe, mint a' spanyolok szabadságát 's nemzeti jóllétét, — helybenhagyom 's elfogadom. A' palotában, jun. 4ikén 1837. Maria Christina.“

Alig nyerte meg illyképen a' királyné helybenhagyását az új alkotmány, tüstint gúnytárgyal tűzék azt ki a' pártok. A' republicanusok „Constitution de Anillo“ névvel bélyegzik, Arguelles 1822iki elszakaszkodtára czélzólag, az Estatuto hívei pedig „istenninek csufolják, mely melléknevet Arguellesre az 1822ki alkotmány idejéből ragaszták. Leginkább ócsárolják 's fonákítják a' választástörvény alapzatit. Mit használ, így szólnak, minden egyes követ választójának számát 300-ra határozni, holott a' kitűzött módosítások szerint alig találkozik 30 arravaló. Hol van, nagy városokon kívül, egész Spanyolországban csak egy polgár is, ki 1500 realnyi haszonbért fizet, vagy olly házat bír, mely ennyit jövedelmezne. 1500 real kisebb szerű spanyol városban 15 esztendeig is elég házbérre, szép 's nagy lakért is. — Sokszor mondám, így szól a' tudósító, hogy az új alkotmány halva született, 's az általa meghívott tanácsnokok csak egyszer sem részesülendhetnek a' helyükön megjelenhetés örömeiben. Mert, bár mint álljanak a' dolgok, a' tartományok szerencsétlen helyzete 's a' carlosi hadsereg győzelmei annyira elkésérték a' szíveket, 's úgy fölizgaták a' közvéleményt, hogy újra minden tábornok elveszté hitelét, 's a' jelen kormány egészen csufja lett az őt gyűlölő pártoknak. Ez a' kormányzati rendellenesség, ez a' fejtelenség, melyben mi most élünk, midőn senki nem parancsol és senki nem engedelmeskedik: csupán Mendizabal miniszternek látszik tetszeni, azon egyetlen férfinak, ki egyedül tudott magának hasznót szerezni a' spanyol zendülésből, a' klastromokban volt minden művészi és tudományos kincseket eltulajdonítván, melyet nagy mennyiségű készpénzzel együtt Londonba küldte. Azt rebesgetik, hogy a' kormány általános fegyverre szólítást bocsátand közre, mi szerint 16—45 éves férfiaknak kivétlenül sikra kellend szállaniok, 's csak 4 ezer reállal válthatni meg személyét. Ez ugyan szép mód, néhány zsák pénzzel többet szerezni.

Bayonnei sürgönyök szerint a' carlosiak fő tábornokszállása Tragoban van. Oraa, Meer bárónak adta át a' parancsnokságot. Espartero f. h. 11ikén Lerinben volt. — A' spanyol lapok ismét zugolódónak tábornokaik ellen.

Bayonnei sürgöny f. h. 17rül Meer bárónak a' központi hadsereg parancsnokához intézett leveléből azon hírt közli, hogy e' tábornok Isona vidékén az ellenségre bukkant, 's azt 13kán négy órai csata után megfutamította. A' carlosiak vesztesége két ezer, a' christinóké 500. Erősíti e' hírt Saragossából f. h. 15érül Bordeauxba érkezett tudósítás is. E' szerint, tüzes csata után, minden irányban üldözöbe vevé Meer az ellenséget, 's egész est 8 óráig folyást sarkalta. A' vidék teli volt elhullott fegyverrel, pogyászszal 's holt tetemmel. A' Messenger azonban nem akar hitelt adni e' tudósításoknak, 's gunyszerűleg azon győzelmekhez számítandónak mondja ezt is, melyek csak a' christinók hivatalos lapjaiban léteztek.

Meer báró 12iki győzelmét későbbi tudósítások nem Isona vidékén, hanem Guisona, Tremptől észak felé két leguanyira fekvő falunál történtnek állítják, 's noha megismerik, hogy a' carlosiak vesztenék, következésére nézve még sem nagy nyomosságot tulajdonítanak az egész ütközetnek. Ugyan e' tudósítások szerint onnan a' carlosiak Solsonába szándékoztak, itt Zorillával egyesülendők. — Pastor tábornok 12ikén 3000 fegyveressel 's 2 álguyval indult ki Barcelonából, hogy még más csapattal egyesülendve Tristanyt megtámadja, ki 3 ezernyi csapatjával San Boyt megszállva tartá. 14ikén Pastorhoz már 2 ezer új harcos szövetkezett, 's a' San Feliuban, Tristany pedig San Clementben állottak.

A N G L I A

Az alsóházban jun. 14kén J. Russell Trevor ur kérdésére azt felelte, hogy az egyházi javak kibérletését vizsgálendő biztosság 16ikán fog kineveztetni. Robinson pedig azt kérdé: mikor terjeszti elő a' nemes lord azon törvényjavaslatot, mely a' Canada iránt el-

fogadott végzetekre volna építve, minthogy a' dolog siettetése sürgetős. J. Russell ki nem elégitó választ adott. Azon törvényjavaslat, mely külföldi gabona szabad megórlését liszt alakban jsméti kivitelhetés végett megengedi, Chandos marquis 's néhány tag ellenmondása daczára is, kik magukat az angol mezei gazda védelmezőinek nevezik, 53 szóval 42 ellen elvben elfogadtatott, azaz másodsor felolvasztatott; szintúgy járt azon törvényjavaslat is, mellyel a' megvesztegetéseket eltörlni szándék a' parlamentválasztásoknál. Trevor és Sibthorp ezredes módosításul e' törvényjavaslat félrevetését hozá indítványba, mivel az, ugymond, a' megvesztegetésre igen kemény büntetéseket ró; pedig nem várhatni, hogy míg csak Angliában parlament divatozand, a' megvesztegetés megszűnhessék, (a' szóló tag tory) (kaczaj.) Névszerint úgy gondolkodék Trevor, hogy ama jeles rendszabály, melyet parlamentjavításnak neveznek, ajtót, kaput tárt a' megvesztegetésekre. (kaczaj, és oh! oh!) Azonban a' törvényjavaslat minden szavazás nélkül másodsor is felolvasztatott. Morpeth lord jelenté, hogy a' lordok háza a' dublini rendőrségi törvényjavaslatban tetemes csonkító változtatásokat tön, azért is az így megmósított törvényjavaslat félretételét 's helyette másiknak előterjesztését szándéka indítványozni. Szintaz alsóházban jun. 15kén ismét megbukott Berkeley kapitány indítványa, mellyel a' szépnemnek szabadságot akart eszközölni, a' karzatokon megjelenhetésre az alsóház üléseiben, mint az a' felsóházban már divatoz. —

A' felsóházban jun. 15én Londonderry marq. csakugyan előhozá a' spanyol háborút. Ez úttal ismétlé a' toryk által már olly igen gyakran felhordott okokat 's panaszokat a' ministerium által Spanyolországban gyakorlott politika ellen, 's végzetül három kérdést tön a' ministeriumnak: 1) Adatott e' Wylde ezredes 's britt biztosnak éjszakai Spanyolországban utasítás vagy meghatalmazás új britt segídsereg alkotásra, hogy t. i. britt katonákat a' spanyol királyné szolgálatjába lépésre, vagy abban ujjolag maradásra bírasson? — 2) Érkeztek e' a' spanyol kormánytól további közlemények arról, hogy a' háboru eddigi vad viselés módját ezentul gátolni fogja? 3) Világosan tudatta e' a' francia kormány ó fölsége minisztereivel, hogy beavatkozását szorososan a' négyes szövetség föltételeihez szándéka szorítani? Londonderry beszédében számos ezerre terjedő rajzát adá Carlos fegyveres népének: t. i. a' bask tartományokban és Navarrában ezek védelmére, beszámítván a' fegyveres parasztokat is, 35 ezer ember; Cataloniába Sebastian infans alatt nyomult 12 ezer; Cataloniában magában jól fölfegyverezve 's külön vezérek alatt 23 zászlóaljba szerkesztve 20 ezer; továbbá Valenciában Cabrera Serrador, és mások alatt 16 ezer; Alsó-Aragoniában, most ugyan nagy részben az infans sergeihez csatlakozva, 10 ezer; Spanyolország külön részeiben kisebb csapatokban 5000; összesen 99 ezer. — Az angol nemzet, úgy mondá Londonderry, sürgetve kívánja, hogy az angol hazafiaknak minden tekintetben gyalázatos részvétők e' háboruban végre szűnjék meg. Megfelelt e' dagályos előadásra Melbourne l. lényegesen következőkkel: „A' ház nem fogja rossz néven venni, ha egyedül a' ns. marq. által hozzám intézett kérdésekre korlátozom válaszomat, 's a' mellettük felhozott okok 's okoskodások vizsgálatába épen nem bocsátkozom, ha ugyan azokat okok vagy okoskodásoknak nevezhetni; pedig annyival inkább, mivel e' kérdések már mind a' két házban gyakran is előfordultak 's bőven meghányattak. Mi ó fölsége kormányja politikáját illeti, mellyet Spanyolországra vonatkozólag követ, arranéze úgy tartom, az ismét kabinet parancs megújítása elég világos válasz. (Halljuk!) Azonban azok is, kik eredetileg e' parancs kibocsátást ellenzék, meg fognak győződni, hogy annak megújítása nem ugyanazon tekintetektől függ, miktől első kibocsátása. Mert nem mindig olly könnyű felhagyni valamely már megkezdett politikával; 2) az illy fölhagyásnak bajos következései is szoktak lenni; 's alig lehetne jogosítani, ha olly személyek ellen, kik arra birtunk, hogy idegen hadi szolgálatban részesüljenek, olly törvény hűntetését szabnók, melly iránt épen rájuk nézve kivételt tettünk. Azonban a' spanyol királyné kormánya iránt sem volna jogosítható illy viselet, ha olly pillanatban, mint a' mostani, olly határozott bizonyosságát adnók világ előtt a' spanyol ügytől elszakaszkodásunknak. Illy lépés sem a' britt kormány, sem Anglia becsületeivel nem férhet meg. (Halljuk!) A' nemes marq. azt mondotta; ó előre tudja, hogy én egyik kérdésére semmi választ sem fogok adni, ugymint arra sem, valljon vettünk e' a' francziák királyától olly határozott közleményt, hogy ó ezentul szorososan a' négyes szövetség betűértelméhez fogja magát szabni. — Azonban jelentem, hogy ó fölsége kormánya soha sem kapott illy közleményt a' francia kabinetől, bármelly igen ohajtotta 's várta is azt. (Halljuk!) Még egy pontjára kívánok a' nemes marquis beszédének felelni. — A' francia kormány nem ismeré el a' francia királyi megnyitó beszédéből a' ns. marquis által felhozott hely magyarázatát, 's egyenesen azt nyilvánítá, mikép a' francia kormánynak legtávolabb szándéka sem volt az ottan alkalmazott szók által gáncsolni az angol kormány politikáját Spanyolországra nézve. Mi a' kegyetlenséget illeti, mellyel e' háboru viseltetik, arra csak azt mondhatom, hogy a' christinói katonák azt mindenkor a' madridi kormány világos parancsi ellen, 's a' harc dühében teszik, a' carlositák ellenben Carlos egyenes parancsára. 'S e' férfi magát Spanyolország királyának nevezi.“ Wellington hg gáncsolja, hogy Wylde ezredes, ki a' hadakozó felek egyik főhadiszállásán csupán kormányát a' had menetéről tudósítás végett tartozkodik, annak különös megbízta nélkül csakugyan részt vön a' segídsereg ujjdon szerkesztésében. Ó (Wellington) reményleni szereti, hogy a' nemes

viscount (Melbourne) e tekintetben tévedett. (Halljuk!) Azonban sem Melbourne lord, sem pedig Minto lord, (a tengeri kormány első lordja) ki később szóla, nem adott e tárgyról bővebb fölvilágosítást. Miután még Carnarvan lord, ki Londonderry marq. értelmében 's hangján beszélt, kiemelte, hogy a brit segédserg eddig igen keveset tön 's ez által a brit fegyver Spanyolországban szerzett dicsőségének igen sokat árta, Londonderry végzetül valamely napra indítványi szándékát jelenté arra, hogy a kormány által Wylde biztósna Spanyolországban, adott utasítások terjesztetnének elő, 's a vitának ezzel vége lön. — Az alsóházban több sürgetésre, mikor mutatja be már egyszer a költségjegyzéket, azt válaszolá Spring Rice, a pénzügy minster, hogy azt minden esetre még ez ülésben előterjeszté, bár nem tudja, mikor. —

Dublini lapok állítása szerint, az O'Connell adó ez évben 40 ezer font sterlingre (480 ezer p. f.) menend.

A legutóbbi orvosi hírlemény a király állapotjáról kedvezőbb hangzik: „Windsor jun. 16kán. A királynak jó éjszakája volt, 's a betegség jelenségei kevesbé fenyegetők. Ő fölsége gyöngye ugyan, de a statusügyekre fordítani szokott gondoskodását még eddig félben nem szakasztá; aláírva: Halford, Tierney, Chambers, Davis.“ A Globe szerint a király egy erős hányató bevétele után sokkal könnyebbült, főleg a lélekzésben. A Sun windsori levelezőji szerint a királyt környezőknak ismét reményük dereng a felgyógyuláshoz, mellyről 15kén már egészen lemondottak.

Legújabb tudósítások szerint jun. 20kán reggeli 2 óra 's 16 perczkor Windsor kastélyban elhunyt. (Szül. 1765, aug. 21én.)

FRANCZIAORSZÁG.

A követkammera jun. 15ki ülésében Mauguin kérdé: nem szándékoznak e a ministerek hivatalosan közleni a Bugeaud 's Abdulkader kötötte szerződést, melly nem egyéb, mint Algier feláldoztatása. (Izgás.) Barthe felelé: a kormány tudatni fogja e kérdéses szerződést a kamrával, mihelyt az időpontot arra megjelentnek tartandja; (zajgás.) magát azonban nem kötelezheti semmire. (oh! oh!) Mauguin erre megjegyzé: itt igen komoly tárgy forog fen, 's az: Algier föláldoztatása. Kérdé továbbá, nem tartják e czélszerűnek a ministerek tanácsot kérni a kamráktól a szerződés helybenhagyatása iránt. „Én, ugymond, tisztelem a statushatalom előjogait, mint bárki; nem kívánok közlést; de a parlamenti szokások nem ellenzik közvetlenül is tanácsot kérni a kamráktól. Mivel a ministerek nem hajlanak erre, engedelmet kérek jövő hétfőn e szerződés iránt kérdéseket intézhetni a ministerekhöz.“ Miután Barthe jelenté, hogy a ministerium e szerződéssel algieri hódításit nem elveszteni hanem megerősíteni véli, néhány közbenszólás után a kamra megengedé Mauguin szándéka teljesítését; a napot erre azonban nyilván később fogták meghatározni. — A 16iki ülésben egy, Paris 's Belgium közti, vasut terve volt napirenden. Jaubert gr., mint első szónok, először is a vámkokat hozá érintésbe a vasutakkal. E pillanatban jöve Mauguin, 's a tanácselnökkel a folyosón találkozván, huzamos ideig beszélt. Miután Jaubert kifejté vasutróli nézeteit, Paixhans akart beszélni, de a kamra Mauguin hiva szöszékre, ki a tanácselnöktől kérdé: megengedi e, hogy hétfőn kérdéseket intézhessen hozzá az algieri szerződés iránt? A minsterelnök szükségtelennek vélte kívánatát, mivel nem nyujthatna fölvilágosítást azon szerződésről, melly a kormány észrevételeivel Afrikába visszaküldeték, ez iránt általában minden fejtegetést inkább veszélyesnek, mint hasznosnak ítélvén. E nyilatkozást heves vita követe, 's végre a kamra nagy többsége Mauguin indítványát ellenzé, mire az ülés leirhatlan zajjal fölfüggeszteték.

A Mars-mezői szerencsétlen esetekről, június 16- 's 17rül bővebb adatokat közlenek a parisi lapok. A Messenger szerint, e h. 15kén délutáni 3 óraig 24 halott, köztük 13 némben, 's 22 sebesült, kik közül csak kettőnek éltehez van némi remény, vala látható Gros-Caillou kórházban. Egy sebesült alsórésze már érzék-hagyott vala, midőn a kórházba hozák. Igen félhető, hogy még sokkal több ember lön áldozatja e balesetnek, mert egy kórház-tiszt állítása szerint, azok száma, kik után szülei 's rokonai tudakozódnak, 300ig haladt már. A holtak többnyire a dolgozó néposztályhoz tartoznak. Három személy, ugyanegy családból, egymás mellett leté halálát, t. i. egy 40 éves férfi, fia 's öccse. A szerencsétlenek nagyobb részét ifjabb férfiak 's koros asszonyok alkotják. Találkozék köztük még egy fiatal tanuló is, ki tanítóját elveszté a tolongásban, 's egy gazdag kalmárnó, ki 3 ezer franknyi értékű ékszert viselt, melly bántatlanul maradt rajta. Az iszonyu tolongásban több némbert durva sérelmekkel illetének, fullengőiket, kösöntyüket 's a t. leszaggaták; e hirt azonban a Charte kerekén valótlannak nyilatkoztatja, valamint azt is, hogy több ember kézzu-rással törekvék magának utat nyitni. A holtakat mind megfűlva lelék, sebesítés egyen sem volt látható. A Messenger utóirata az addig bé-jelentett holtak számát 3ire teszi. A szerencsétlenség okát közön-ségesen zsebelőkre hárítják, kik a pillanatnyi tolongást hasznukra fordíva mindent rettegésbe hozának; azonban vádolják a hatóságot is, melly noha több helyen mulattatá a közönséget, minden tola-kodást elkerülni akarólag, még is a Mars-mezőről elég tág kimeneleket készítettni felejtkezék. Korábbi ünnepélyekkor az egész mezőt kör-ző széles árkat mindenfelől hidakkal boríták, a 7—3 lábnyi szé-

lességű róstélyzatot pedig kiemelék, mi jelenleg mind elmaradt; sőt, a hidak építetését egy nappal az ünnepély előtt a hatóság egyenesen eltiltá, ámbár az egész tág mezőről az említett róstély-zatnál egyéb kimenet nincsen. Több katona is éltét veszté a tolongásban. Miután a király 's Orleans hg a helyhatóság egy küldött-ségének már jelenté, mi szerint a 15ki tánczvigalmat elhalasztatni kíváná, a koronahg a hatósági ülésbe kíséré a városi küldött-séget, hol ünnepélyesen nyilvánítá, hogy mielőtt az ő tiszteleté-re tartott ünnepély alkalmakor szerencsétlenülék hátrahagyottit nem vizsgálja meg, sem ő sem hölgye vigalomban részesülni nem kíván, sőt nem is tudna. „Tudom, ugymond, csak magányos baleset a kérdésben forgó, 's a veszteség nem sújja az egész hazát, a jöltévő idő pedig enyhítendi a sebeket; de épen azért, mivel a dolgozó néposztály tagjai esének áldozatul, ne mondhasa senki, hogy holttesteik mellett vigadva 's tánczolva, sértők meg azon tiszteletet, mellyel a szegény egyszerű és szerény polgár temetésének épen oly mértékben tartozunk, mint a dúsgazdag pompás halotti menetének.“ E szavak mély hatást eszközölének, 's a vigalom 19-i-ére halasztatott; a 15ki lakomára szánt élelemneművet pedig a parisi szegénység közt osztatá ki a város felhőksége.

A Monieur jun. 15rül jelenté, miszerint a király d'Haussez (Károly ministere, kit a páirkammera holtigtartó fogságra ítélte), kérel-mét meghallgatván, az igazságminister előadása következtében, reá is kiterjesztetni parancsolá a maj. 8ki közböcsánatot.

A Messenger szerint a hatósági választások Franciaország minden pontjain folyvást a ministeri jelöltek ellen ütnek ki, mi oda mutat, hogy a népség a ministerium politikájával nincs megelégyülve.

Cormenin az ő röpkeirata 15dik kiadásából jött pénzen 3500 font kenyeret vétetett, 's azt a lyóni szegény munkások közt osztatá ki. —

OROSZORSZÁG.

Az orosz czár nyilvános oktatás ministere előterjesztésé-re megparancsolá, hogy a kasani tudom. egyetemnél tanítószék állitassék a chinai nyelv számára, 's egyszersmind arra mindjárt Danil; a zlato ustovskii kolostor archimandritája Moszkvában neveztetett ki rendes tanítónak, 4000 rubel eszt. djjjal. A nyilvános oktatás ministere azt is elhatározta, hogy Danil archimandrita Pe-kingben gyűjtött chinai könyveit 's kéziratit a kasani egyetem számára 5000 rubelért megvegye. A kasani egyetemnél már három tanítószék van keleti nyelvek számára felállitva, úgymint: egy az arab és persa, 2dik a török és tatár, 3dik a mongol nyelv részire.

A M E R I K A.

De la Bretonnière francia admiral Didon födözetén megjelent Veracruz előtt, állitóltag a francia lobogó megsérítéséért elégtételt követelni, hova egy amerikai hajóosztályt is naponként vár-tak. A Texas okozta, Mexico 's egyesült statusok közti, kedvetlen állapotul így ir Philadelphiahól majus 16rül a M. Chronicle egyik levelezője: „A mexicóiak több hadihajója kering a mexicói part-vizen 's öt vagy hat északamerikai kereskedőhajót, melly Texasba indult, zsákmányul ejte. Natchez, északamerikai kisebb hadihajó, sürgetve kívánta kormánya Champion nevű hajóját szabadon bocsátatni, de kívánatát nem teljesíték, sőt komolyan fölszólíták a parttól azonnali távozásra. Mind e mellett még néhány napig ott mulata kö-zel a parthoz; mivel azonban ismételt kívánati sem nyerhetének kedvező sikert, visszatörölésul egy mexicói hadi brigget foglalt el, 's Pensacolába vontatott. Az ellenségeskedés tehát kiütö a két res-publica közt, 's én jóslom, hogy a mexicóiak, ha elég balgák a tusát folytatni, megszünendnek önállásu független népek sorában díszleni. Texasi táborjok sokat szenved, mivel ez által vizen nem töltheti meg üres élettárai.“ — Cuba szigeten ismét sárga-láz pusztít, 's Jamaikában is, hol már több angol örkatona lett áldozatja.

E L E G Y H I R.

Brüsselből majus 29rül írják: „Az ismértes Gusikowtől ellopták fa-szalma-hangmüszereit. Bizonyos Rosenstein nevű német nyelvtanító már rég oly gyönyörüséget lele abban, hogy föltette azt valamikép eleseni. Tervét tegnapelőtt végre is hajtá, 's ragadmányával külföldre, Amerikába illott.

GABONÁR. Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buza	készér.	roza	árpa	zab	kukur.	köles
jun. 15én Ungvár	96	90	64	54	38	96	—
„ 16án N. Beesker.	80-70	65	—	50	48	65	—
„ 16án Arad	78	61	60	50	32	60	—
„ 17én Baja	73	53-47	43	31	29	47	—
„ 20án Debreczen	110-100	90-80	85-75	43	47	80	—
„ 21én Miskolcz	100-90	75-70	65-60	52-50	33-30	80-70	240-235
„ 23án Uj-Beese	80-70	60	—	40	40	60	—
„ 24én Szeged	90	70	65	40	35	70	—
„ 24én Komárom	80-75	—	50-43	45-44	—	—	—
„ 30án Pest.	96-70	—	66	50	43	32	66

PÉNZKELET: Bécs, június 28kán 4 pCtes status kötelezvény 100 1/32; 3 pCtes 76 11/32. —

DUNAVIZ-ÁLLÁS: Janius 29kén: 14° 8' 0" 30kán: 14° 9' 0" Julius 1én 14° 7' 6"

LOTTERIA. Budán június 28kán: 25. 36. 68. 44. 54. Bécsben jun. 28kán: 27. 44. 86. 25. 56.